

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH DLA GMINY I MIASTA CZERWIONKA-LESZCZYNY NA 2007 ROK

Do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, których realizacja prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, uchwalanego corocznie przez Radę Gminy. Program ten stanowi część Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych i jest realizowany przez:

1. Pełnomocnika Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z zastrzeżeniem punktu 2.
2. Ośrodek Pomocy Społecznej w zakresie prowadzenia Świetlicy Środowiskowej dla dzieci i młodzieży.

Działania w zakresie zadań określonych w Gminnym Programie inicjuje Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wspólnie z Pełnomocnikiem.

Źródłem środków finansowych na realizację zadań Gminnego Programu są środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Diagnoza problemów alkoholowych i innych zagrożeń społecznych dla Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny.

Skalę problemów określono w Raporcie z Badań Monitoringowych przeprowadzonych na zlecenie Urzędu Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny w 2004 r. przez firmę EKSTER.

Na tej podstawie można oszacować, że około 4.200 osób (w tym ok. 1.800 dzieci) boryka się z problemem alkoholowym, a około 1.000 osób jest uzależnionych od alkoholu.

Na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych na reprezentatywnej grupie losowej pełnoletnich mieszkańców gminy oraz uczniów w szkołach podstawowych (klasy VI), w gimnazjach (klasy III) i w szkole średniej (klasy II), 50% dorosłych oraz 56% młodzieży uważa alkoholizm za najważniejsze zagrożenie społeczne.

W 2005 roku, 158 rodzin korzystało z pomocy materialnej Ośrodka Pomocy Społecznej z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu, przez co najmniej jednego członka rodziny, co stanowi około 14% wszystkich rodzin korzystających z pomocy OPS- u.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Wsparcia Dziennego- Świetlica Środowiskowa, która wspomaga rodzinę w jej funkcjach rozwoju dziecka, codzienną opieką obejmuje średnio 45 dzieci i młodzieży szkół podstawowych i gimnazjów oraz 12 osób klubu młodzieżowego pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych.

Na koniec 2005 roku liczba wszystkich punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie (w tym do 4,5% alkoholu) wynosiła 156, co stanowi 1 punkt na 264 mieszkańców. Natomiast punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 18% alkoholu było 108, co stanowi 1 punkt na 382 mieszkańców.

W 2005 roku Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wraz ze Strażą Miejską przeprowadziła 39 kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń w punktach sprzedaży napojów alkoholowych.

W działających w 2005 roku w dzielnicach Czerwionka i Leszczyny, w punktach konsultacyjnych oraz grupach wsparcia udzielono 1.003 konsultacje i 498 porad dla osób z problemem alkoholowym oraz przeprowadzono 48 rozmów interwencyjno-motywuujących z osobami, w związku ze zgłoszeniem o nadużywaniu przez nie alkoholu.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przyjęła 111 nowych wniosków zgłoszeniowych wobec osób nadużywających alkoholu o zobowiązanie do podjęcia leczenia. Po rozpatrzeniu 139 spraw, Komisja względem 66 osób wystąpiła do Sądu Rejonowego w Rybniku z wnioskiem o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu wobec osób uzależnionych od alkoholu.

Na terenie gminy działają dwie grupy samopomocowe - AA „KROKUS” dla osób uzależnionych od alkoholu oraz grupa AI- Anon „GODNOŚĆ dla współuzależnionych.

Realizując zadania z zakresu edukacji i profilaktyki uzależnień, sfinansowano pobyt dla 33 dzieci i młodzieży na obozie socjoterapeutycznym, na którym realizowany był także program wychowawczy „Zuch” dla 47 osób.

W ogólnopolskiej kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł '05”, w ramach realizacji szkolnych programów wychowawczych udział wzięło 3.560 uczniów szkół podstawowych i gimnazjów pod kierunkiem 67 nauczycieli.

W teatralnych formach programów profilaktycznych poruszających problematykę uzależnień uczestniczyło 2.300 uczniów oraz 120 nauczycieli.

W alternatywnych formach spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, udział wzięło:

- w pozalekcyjnych zajęciach sportowych 680 osób, w szkoleniach sportowych 438 osób,
- w wakacyjnych zajęciach sportowo-turystycznych 181 osób,
- w środowiskowych programach edukacyjnych dla młodzieży uczestniczyło 300 osób.

Cele i założenia Programu

1. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych, zmniejszanie rozmiarów i natężenia tych, które aktualnie występują oraz tworzenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi.
2. Konstruowanie i utrwalanie modelu trzeźwego stylu życia u osób nadużywających alkoholu oraz promocja postaw abstynenckich.
3. Profilaktyka i edukacja w środowisku lokalnym w zakresie zagrożeń uzależnieniami ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.
4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób i rodzin z problemem alkoholowym przez objęcie ich formami pomocy psychospołecznej i prawnej oraz zajęciami grup wsparcia.
5. Eliminowanie z rynku alkoholowego naruszeń prawa, które wynika z przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
6. Kontynuacja działań w ramach projektu **”Ogólnopolska Sieć Gmin Wiodących”**.

Zadania Programu

- I. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
 1. Współpraca z placówkami lecznictwa odwykowego w zakresie leczenia i terapii osób uzależnionych od alkoholu oraz z biegłymi sądowymi w zakresie opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego.
 2. Popieranie podejmowanych działań dążących do utworzenia na terenie gminy Poradni dla osób z problemami alkoholowymi w ramach Zakładu Opieki Zdrowotnej.
 3. Prowadzenie oraz finansowanie działalności punktu konsultacyjnego jako miejsca pierwszego pomocnego kontaktu dla osób i rodzin z problemem alkoholowym.
 4. Udzielanie informacji o możliwościach pomocy i leczenia odwykowego oraz porad psychospołecznych i prawnych dla osób i rodzin w sprawach związanych z problemem alkoholowym i wynikającą stąd przemocą w rodzinie.
 5. Wspieranie interwencji kryzysowej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach współpracy w zakresie tworzenia zespołów interdyscyplinarnych.
 6. Konsultowanie osób w celu zdiagnozowania problemów wynikających z nadużywania alkoholu oraz zaplanowania pomocy i wsparcia.
 7. Podejmowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działalności zmierzającej do podjęcia leczenia odwykowego przez osoby uzależnione, poprzez motywację lub zastosowanie zobowiązania sądowego.

8. Tworzenie alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży poprzez dofinansowanie w zakupie sprzętu do ich realizacji.
 9. Dofinansowanie programów profilaktyczno-wychowawczych na biwakach i obozach oraz pobytu na nich dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym.
 10. Prowadzenie Świetlicy Środowiskowej dla dzieci i młodzieży w dzielnicy Leszczyny oraz działań w celu uruchomienia takiej świetlicy w dzielnicy Czerwionka..
- II. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
1. Zakup i rozpowszechnianie literatury tematycznej oraz programów profilaktycznych traktujących o problemach alkoholowych.
 2. Realizacja profesjonalnych programów profilaktycznych oraz autorskich programów szkolnych i środowiskowych dla dzieci i młodzieży z uwzględnieniem elementów programu – typu „Noe” „Drugi elementarz”, „Nasze spotkania”, „Spójrz inaczej”.
 3. Prezentacje teatralnych form programów profilaktycznych dotyczących problemów alkoholowych oraz zjawisk przemocy i agresji.
 4. Propagowanie i wspieranie trzeźwych obyczajów oraz promowanie mody na trzeźwy styl zabawy i spędzania czasu wolnego.
 5. Organizacja różnych form gminnych konkursów w zakresie wiedzy tematycznej, profilaktyki problemowej, promocji zdrowia i życia bez nałogów.
 6. Prowadzenie społecznej edukacji związanej z profilaktyką problemów alkoholowych poprzez prelekcje, pogadanki i wykłady oraz artykuły w prasie lokalnej.
 7. Udział w ogólnopolskiej akcji „Zachowaj Trzeźwy Umysł” oraz innych regionalnych i ogólnopolskich akcjach dotyczących problematyki uzależnień.
 8. Szkolenia grup zawodowych oraz osób, w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz wynikającymi z nich patologiami.
 9. Współpraca z Powiatową Szkołą Liderów w celu przygotowania młodzieżowych animatorów programów profilaktycznych do działań w grupach rówieśniczych.
 10. Podejmowanie działań integrujących psychoprofilaktykę z aktywnością sportową w ramach realizacji szkolnych i środowiskowych programów profilaktycznych.
- III. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń oraz osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i wynikających z nich uzależnień.
1. Tworzenie warunków sprzyjających działalności pożytku publicznego przez dofinansowanie realizacji profilaktycznych programów środowiskowych w oparciu o zadania ujęte w programie gminnym.
 2. Popieranie inicjatyw krzewienia trzeźwości, abstynencji i oddziaływań na osoby nadużywające alkoholu oraz wspierania członków ich rodzin.
 3. Podejmowanie współpracy i koordynacja działań w ramach interdyscyplinarnej pomocy osobom w zakresie zadań własnych gminy, powiatu i województwa.
 4. Wspieranie zatrudnienia socjalnego w ramach współpracy z Centrami Integracji Społecznej, jako uzupełnienie działań przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu realizowanych na szczeblu lokalnym, przez ich dofinansowanie w przypadku uczestnictwa w zajęciach centrów, osób z terenu gminy.
- IV. Inicjowanie działań zmierzających do kształtowania polityki lokalnej dotyczącej obrotu napojami alkoholowymi oraz ograniczania dostępności do alkoholu.
1. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów ustawy dotyczących reklamy, promocji, informowania o sponsorowaniu i zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym, osobom do lat 18, na kredyt lub pod zastaw oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
 2. Ustalanie przez Radę Miejską w formie uchwał, przepisów gminnych o charakterze wykonawczym w zakresie liczby punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) oraz zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.
 3. Prowadzenie działań kontrolno-intrwencyjnych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

4. Organizacja szkoleń dla handlowców w zakresie obrotu napojami alkoholowymi w przypadku zmian w przepisach ustawy i przepisach gminnych.

V. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w pracach Komisji.

1. Ustala się wynagrodzenie miesięczne brutto w następujących wysokościach :
 - przewodniczący, zastępca, sekretarz - 350,00 złotych
 - pozostali członkowie - 250,00 złotych
2. Wynagrodzenie nie przysługuje gdy członek Komisji nie uczestniczy w jej pracach.

Gminny program jest podstawą do składania ofert na realizację zadań w nim ujętych oraz wniosków o przyznanie dotacji z budżetu gminy na dofinansowanie zgłoszonych projektów.

**Przewodniczący
Rady Miejskiej**

luk. med. Leszek Salamon